

การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชนิพนธ์อาทิตย์อัสดง
สำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น
An Arrangement of King Bhumibol Adulyadej's Blues Day
for Brass Quintet

ศักดิ์ชัย เจริญสุขสนาน^{*1}

Sakchai Charoensuksanan^{*1}

บทคัดย่อ

การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชนิพนธ์อาทิตย์อัสดงสำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น เป็นการนำบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ในลำดับที่ 8 มาเรียบเรียงสำหรับเพื่อนำมาใช้ในการบรรเลงสำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น และได้นำมาใช้สำหรับบรรเลงประกวดวงดนตรีขนาดเล็กในรายการแข่งขันวงดนตรีในระดับชาติและนานาชาติ ที่ต้องการนำบทเพลงประจำชาติหรือประพันธ์โดยนักประพันธ์ประจำชาติของตนเอง

การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชนิพนธ์อาทิตย์อัสดง ในฐานะของผู้เรียบเรียงได้นำเสนอแนวคิดของการเรียบเรียงที่มุ่งเน้นการดำเนินคอร์ดตามแบบบทเพลงพระราชนิพนธ์ต้นฉบับ เพื่อดำรงความงดงามของทำนองและคอร์ดบทเพลงต้นฉบับที่ทรงพระราชนิพนธ์ไว้อย่างน่าประทับใจ มุ่งเน้นการสร้างแนวทำนองสอดประสานและองค์ประกอบอื่น ๆ ให้เป็นแบบเฉพาะของคุณลักษณะกลุ่มเครื่องลมทองเหลือง โดยมีสีสันและเทคนิคของการบรรเลงที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

* corresponding author, email: Musiquetrumpet@gmail.com

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรี คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

¹ Lecturer in Music, Faculty of Music and Performing Arts, Burapha University

คำสำคัญ : การเรียบเรียงเสียงประสาน / บทเพลงพระราชนิพนธ์อาทิตย์อัสดง / วงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น

Abstract

An Arrangement of King Bhumibol Adulyadej's song called "Blues Day" for Brass Quintet which eighth piece were composed by His Majesty King Bhumibol Adulyadej Maharaj Boromnathabophit (Rama IX) for brass quintet and ensemble contests in National and International Band Competitions. Who wants to bring the Thai song or Thai compose it by his own national composer.

An Arrangement of Blues Day, as an arranger in the topics: emphasis on the implementation of chords based on the original of this piece. To maintain the beauty of the melody and chord progression of the original melody. Focus on creating harmony, melody and other elements a unique form of brass quintet features, with more interesting tone colors and instrumental techniques.

Keywords: Arrangement, King Bhumibol Adulyadej's Blues Day, Brass Quintet

บทนำ

บทเพลงพระราชนิพนธ์อาทิตย์อัสดง (Blues Day) เป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ลำดับที่ 8 ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อวันพุธที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2492 ขณะประทับแรมบนภูเขาในเมืองดาโวส์ (Davos) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (Switzerland) ต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้า

วรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ นิพนธ์คำร้องทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย (Kasetsart University, 2009 : ออนไลน์) บทเพลงมีการเรียบเรียงทำนองด้วยบันไดเสียงแบบฮาร์โมนิกไมเนอร์ (Harmonic Minor) จึงมีลักษณะที่ทำให้ความรู้สึกหม่นหมอง เศร้าสร้อย สำเนียงเพลงบลูส์ (Blues) บทเพลงมีอารมณ์บลูส์ (Blues) ซึ่งเป็นแนวเพลงที่กำเนิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เกิดจากการผสมผสานระหว่างอิทธิพลทางดนตรีหลายประเภทในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 (ศักดิ์ศรี วงศ์รัตล, 2558 : 100) แตกต่างที่มีความละเมียดละไม นุ่มนวลกว่า ไม่แปร่งหู เรียบเรียงให้เข้ากับจังหวะลีลาศ แต่จะยังอ้างว้าง เดียวดาย และเศร้าสร้อย เนื้อร้องภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีความหมายใกล้เคียงกัน กล่าวถึงความรักเปรียบเทียบกับธรรมชาติ ยามที่ได้อยู่เคียงคู่กัน ท้องฟ้าดูสดใส ยามไกลกันดังอาทิตย์อัสดง แต่แฝงความหวังไว้ในตอนเย็น ดังมีรับสั่งไว้ในบทเพลงพระราชานิพนธ์ทุกเพลง ต้องทิ้งท้ายไว้ด้วยความหวังให้กับชีวิต (Jurairat N., 2560 : ออนไลน์)

“ จวบจนทิวาเรืองงาม สบความรักยามคืนคง ”

“ Again the sun will shine. That day I'll make you mine ”

ผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชานิพนธ์อาทิตย์อัสดงสำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น ได้มีการนำออกแสดงในการแข่งขันวงดุริยางค์เครื่องเป่านานาชาติ แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2562 (Thailand International Wind Symphony Competition 2019) บรรเลงโดยวง Zero Brass เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2562 ณ หอแสดงดนตรีมหิตลสิทธาคาร ซึ่งเข้ารอบ 5 วงสุดท้าย (Final Round) ได้รับรางวัลวงดนตรียอดนิยม (Popular vote) ประเภท Class C ของการประกวดดังกล่าว บทเพลงได้มีเทคนิคของการบรรเลง การประสานเสียงที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการประกวดโดยเป็นบทเพลงบังคับเลือกสำหรับการประกวดโดยผู้ประพันธ์เพลงชาวไทย

ในการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชานิพนธ์อาทิตย์อัสดง (Blues Day) สำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น (Brass Quintet) อยู่บน

บันไดเสียงดีไมเนอร์ (D Minor scale) ซึ่งเป็นบันไดเสียงเดียวกันกับบทเพลงต้นฉบับ โดยภาพรวมทำนองของบทเพลงและบันไดเสียงเป็นแบบบลูส์ (Blues Scale) ซึ่งมีลักษณะให้อารมณ์ที่เศร้าหมองตามคุณลักษณะเสียงของบันไดเสียงแบบไมเนอร์ และบทเพลงมีจังหวะช้า ท่วงทำนองหลักของบทเพลงมีลักษณะของการบรรเลงเสียงยาว และแสดงเสียงประสานแบบไมเนอร์ และบลูส์ตลอดทั้งบทเพลง ซึ่งบทเพลงพระราชนิพนธ์ในหลากหลายบทเพลงมีการใส่คอร์ดที่แปลกใหม่ทำให้เกิดเสียงประสานที่มีสีสัน เมื่อประกอบกับลีลาจังหวะที่มีความหลากหลายทำให้บทเพลงพระราชนิพนธ์มีความไพเราะ (มนสิการ เหล่าวานิช และวิษณุวัฒน์ เหล่าวานิช, 2561 : 75) ดังนั้น บทเพลงพระราชนิพนธ์อาทิตย์อัสดง เป็นหนึ่งในบทเพลงพระราชนิพนธ์ที่มีความน่าสนใจ และเลือกนำมาใช้ในการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น ผู้เรียบเรียงจึงมีแนวคิดในการเรียบเรียงให้แนวเสียงของเครื่องดนตรีแต่ละแนว มีบทบาทที่ผลัดเปลี่ยนกันแสดงโน้ตในลักษณะพิเศษ และสอดแทรกเทคนิคการบรรเลงสำหรับเครื่องลมทองเหลืองที่เป็นสีสันให้บทเพลงมีความน่าสนใจมากขึ้น

คุณลักษณะของการบรรเลงวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น ซึ่งมีจำนวนเครื่องดนตรีน้อยชิ้น ส่งผลต่อสีสันของบทเพลงที่บรรเลงออกมา ดังนั้น ในลักษณะของการเรียบเรียงบทเพลงสำหรับวงประเภทดังกล่าว ในแต่ละแนวเสียงของเครื่องดนตรีจะต้องมีหน้าที่บรรเลงแบบผลัดเปลี่ยนสลับบทบาทรับ-ส่งซึ่งกันและกัน โดยผลัดกันเป็นทำนองหลัก ทำนองประสาน เป็นจังหวะหรือท่วงทำนองอื่น ๆ ทำให้แสดงถึงคุณลักษณะและศักยภาพความสามารถของผู้บรรเลงมากขึ้นต่อการรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตนเองตลอดการบรรเลงบทเพลงในแต่ละเพลง ทั้งนี้ สำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชนิพนธ์อาทิตย์อัสดง สำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น จึงมีความน่าสนใจในด้านของแนวคิดในการใช้เทคนิค ทำนอง และกลุ่มโน้ตที่ทำให้เกิดมีสีสันของบทเพลงมากยิ่งขึ้นในรูปแบบของบทเพลงที่บรรเลงด้วยวงประเภทดังกล่าว และเป็นการนำเสนอแนวคิดทางการเรียบเรียงที่แบ่งเป็นประเด็นในการอธิบายในส่วนต่าง ๆ ของแต่ละส่วนในบทเพลงได้ดังนี้

แนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสาน

บทเพลงมีลักษณะของการแบ่งส่วนของทำนองต่าง ๆ ออกเป็น 10 ส่วน ได้แก่ ส่วนนำ (Introduction) และส่วนทำนองของบทเพลงตั้งแต่ส่วน A - I มีลักษณะของการเรียบเรียงผลัดเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของการบรรเลงทำนองหลักของแต่ละแนวเสียงของวงเครื่องลมทองเหลืองทำขึ้น และสร้างความน่าสนใจที่แนวสอดประสานโดยไม่กระทบกับคอร์ดของบทเพลงต้นฉบับ ซึ่งรายละเอียดของแนวคิดการเรียบเรียงเสียงประสานแบ่งออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ ทั้ง 10 ส่วน ได้ดังนี้

1. ท่อนนำ (Introduction) ห้องเพลงที่ 1-5 ผู้เรียบเรียงมีแนวคิดของการใช้แนวเสียงทูบา (Tuba) เป็นการเดินทำนองแนวเบส (Bass) ให้เกิดความเด่นชัด เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเคร่งขรึมในลักษณะเสียงของบันไดเสียงไมเนอร์ ในขณะที่แนวเสียงอื่น ๆ เป็นการบรรเลงเสียงโน้ตยาวสอดรับกับแนวเสียงของทูบา ดำเนินคอร์ดเป็นหลัก เช่น Dm11, Dm11#5 (Bb6/D), E dim7/D และ G6/D โดยในแต่ละแนวเสียงมีการเปลี่ยนโน้ตเพื่อสร้างสีสันของคอร์ดใหม่ ๆ แต่ใช้ในลักษณะของการเป็นแนวสอดประสานเท่านั้น ส่วนในห้องเพลงที่ 5 มีการใช้แนวเสียงทูบาบรรเลงรับในจังหวะที่ 4 ของห้องเพลงดังกล่าว เพื่อเกิดความหนาแน่นของคอร์ดและคอร์ด A7 ที่ส่งเข้าคอร์ด Dm ในห้องเพลงต่อไป

ภาพที่ 1 ท่อนนำ ห้องเพลงที่ 1-5

2) ทำนองส่วน A ห้องเพลงที่ 6- 13 เข้าสู่การเริ่มต้นของทำนองหลักด้วย แนวเสียงทรัมเป็ต 1 ซึ่งเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างคอร์ดในห้องเพลงที่ 5 คอร์ด A7 โดย แนวเสียงทรัมเป็ต 1 บรรเลงโน้ต A ในคอร์ด และบรรเลงซ้ำโน้ตเดิม (Common tone) เพื่อไปสู่คอร์ด Dm ในห้องเพลงที่ 6 และค่อย ๆ เข้าสู่ทำนองหลักในโดยให้มี เสียงของทำนองหลักในแนวเสียงทรัมเป็ต 1 เพื่อเป็นโน้ตเริ่มต้นของทำนองหลัก

A7 A Dm

Trumpet in B♭ 1

Trumpet in B♭ 2

Horn in F

Trombone

Tuba

ภาพที่ 2 ห้องเพลงที่ 4-6 การเชื่อมต่อระหว่างท่อนนำ และส่วน A

จากภาพที่ 2 ห้องเพลงที่ 4-6 การเชื่อมต่อระหว่างท่อนนำ และส่วน A แนวทำนองทูบา มีการเปลี่ยนแปลงการเดินแนวเบสในจังหวะที่แตกต่างไปจากท่อนนำ เพื่อให้ทำนองสามารถดำเนินต่อไปข้างหน้า

ท่อนนำ

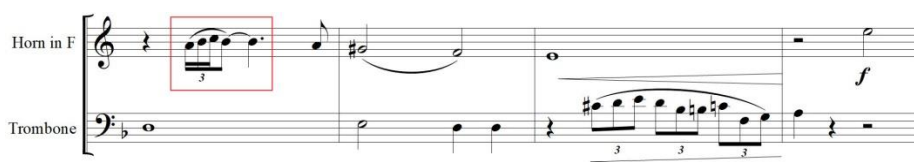
Tuba

ส่วน A

Tuba

ภาพที่ 3 แนวเสียงทูบาท่อนนำ และส่วน A

จากภาพที่ 3 แนวเสียงทูบาที่อ่อนนุ่ม และส่วน A มีลักษณะของการเดินทำนองแนวเบสที่แตกต่างกันแบบการมุ่งเข้าสู่ห้องเพลงถัดไป คล้ายเป็นการตั้งจังหวะให้กับแนวเสียงอื่น ๆ และให้ทำนองมีการดำเนินจังหวะไปข้างหน้าเชื่อมรอยต่อของแต่ละห้องเพลงอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการใช้เทคนิคของจังหวะขัด (Syncopation) คือการเน้นจังหวะเบา หรือให้ความสำคัญกับจังหวะเบามากกว่าจังหวะหนักทำให้ขัดความรู้สึกที่ไม่เป็นไปตามโครงสร้างของอัตราจังหวะ เป็นเทคนิคหนึ่งที่สร้างรสชาติให้กับบทเพลง (วรินทร์ สีเสียดงาม, 2555 : 30 อ้างถึงณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2548) และเครื่องหมายเน้น (Accent) กำกับกับความชัดเจนของแนวเบส

ภาพที่ 4 การใช้สามพยางค์ระหว่างแนวเสียงฮอร์น และทรมโบน

จากภาพที่ 4 การใช้สามพยางค์ระหว่างแนวเสียงฮอร์น และทรมโบน แนวเสียงฮอร์นในห้องเพลงที่ 10 มีการบรรเลงเทคนิคในสำเนียงสามพยางค์ด้วยเซปต์ 2 ชั้น ให้เกิดลูกเล่นสอดแทรกทำนองที่กำลังดำเนินอยู่ระหว่างแนวเสียงทรัมเป็ต 1 และแนวเสียงทรัมเป็ต 2 สอดรับกับทำนองในห้องเพลงที่ 12 แนวเสียงฮอร์น และทรมโบน บรรเลงทำนองในส่วนสามพยางค์ (Triple) ซึ่งอยู่บนบันไดเสียงดีฮาร์โมนิกไมเนอร์ (D Harmonic minor Scale) โดยมีรูปแบบของการสร้างแนวเสียงแบบขยายส่วนลักษณะจังหวะ (Augmentation) ซึ่งเป็นเทคนิคการขยายส่วนลักษณะจังหวะให้มีความยาวเป็น 2 เท่าหรือยาวกว่าโน้ต โดยรักษาทำนองเดิมไว้ (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2554 :22) โดยมีระดับเสียงหลักอยู่บนคอร์ด Dm รองรับประสานของการบรรเลงส่วนสามพยางค์ดังกล่าวของแนวเสียงทรมโบน

3) ทำนองส่วน B ห้องเพลงที่ 14-21 เป็นทำนองต่อเนื่องจากส่วน A ซึ่งสลับการบรรเลงทำนองหลักระหว่างแนวเสียงทรัมเป็ตและฮอร์น โดยทำนองส่วน B แนวเสียงฮอร์นจะรับหน้าที่ในการบรรเลงทำนองหลักแทนแนวเสียงทรัมเป็ต เนื่องจากบทเพลงนี้มีทำนองที่ซ้ำทวนอยู่บ่อยครั้ง ผู้เรียบเรียงจึงใช้ลักษณะของการเปลี่ยนคุณลักษณะเสียงของเครื่องดนตรี โดยผลัดหน้าที่กันบรรเลงทำนองหลัก เพื่อให้เกิดสีสันของเสียงที่แตกต่างกันในวงเครื่องลมทองเหลืองทำขึ้นได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังมีแนวเสียงทรอมโบนที่มีการบรรเลงในทำนองเคลื่อนไหวในขณะที่ทำนองหลักกำลังบรรเลงโน้ตเสียงยาว เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในขณะที่ทำนองหลักกำลังหยุดนิ่ง

ภาพที่ 5 ทำนองสอดประสาน (Counter Melody)

จากภาพที่ 5 ทำนองสอดประสาน (Counter Melody) ห้องเพลงที่ 13-18 แนวเสียงฮอร์นเป็นทำนองหลัก และแนวเสียงทรอมโบนเป็นทำนองสอดประสานแบบการไล่เลียน (Imitation) ของทำนองหลักซึ่งกันและกัน

ภาพที่ 6 ทำนองส่วน B ห้องเพลงที่ 14-17

ทอมโบนมีการบรรเลงเทคนิคสไลด์เสียง (Glissando) ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องดนตรีทอมโบน ทำให้ทำนองในส่วน B มีความน่าสนใจ เนื่องจากบทเพลงมีการกลับมาบรรเลงของทำนองหลักอยู่บ่อยครั้ง ผู้เรียบเรียงจึงต้องการให้มีการบรรเลงโดยใช้เทคนิคที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละแนวเสียงเครื่องดนตรีในวง อย่างเช่น ทอมโบน ที่มีความโดดเด่นเรื่องเทคนิคของการสไลด์ เพื่อให้ทำนองหลักที่กลับมาในแต่ละครั้งมีความน่าสนใจ ทำให้เกิดความโดดเด่นของแนวเสียงเครื่องดนตรีทั้ง 2 ได้อย่างสวยงาม

Section A ห้องเพลงที่ 11-13

Section B ห้องเพลงที่ 18-21

ภาพที่ 7 ทำนองสอดประสานรูปแบบจังหวะเดียวกัน

จากภาพที่ 7 Section A ห้องเพลงที่ 11 แนวทำนองของฮอร์น มีการใช้เทคนิคโน้ตสามพยางค์ ในขณะที่ทอมโบนกำลังบรรเลงโน้ตเสียงยาว และใน Section B ห้องเพลงที่ 20 ได้นำรูปแบบจังหวะในแนวฮอร์น ปรากฏอีกครั้งในแนวทรัมเป็ต 2 ในห้องเพลงที่ 20

4) ทำนองส่วน C ห้องเพลงที่ 22-29 มีลักษณะของการเปลี่ยนจังหวะโดยเพิ่มสัดส่วนของจังหวะให้แข็งแรงด้วยการใช้สำเนียงเสียง (Articulation) ของโน้ตสั้น-ยาว ตามแบบแผนจังหวะ (Rhythmic patterns) ที่บรรเลงไปพร้อมๆกัน ระหว่างแนวเสียงทรัมเป็ต และฮอร์น รวมถึงการผลิตเปลี่ยนบทบาทของแนวเสียง

ทรอมโบนบรรเลงเป็นทำนองหลักในส่วนถัดไป และสลับบทบาทหน้าที่ของแนวเสียงเครื่องดนตรีอื่น ๆ ที่เหลือ เป็นจังหวะสอดรับกับแนวเสียงทูบาที่บรรเลงแนวเบสแบบเดิม

Trumpet in B \flat 2 *mf*

Horn in F *mf*

Trombone *f*

ภาพที่ 8 ส่วน C ห้องเพลงที่ 22-24

จากภาพที่ 8 ส่วน C ห้องเพลงที่ 22-24 ลักษณะของสัดส่วนจังหวะในแนวเสียงทรัมเป็ต 2 และฮอร์น ที่บรรเลงเป็นจังหวะชัดเจนมากขึ้น เพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างส่วน A และ B ที่ผ่านมา เนื่องจากแนวเสียงของทูบาที่บรรเลงเป็นแนวเสียงเบส ยังคงบรรเลงในลักษณะจังหวะของสัดส่วนแบบเดิมจากส่วน B อย่างต่อเนื่อง

B \flat Tpt. 1 *f*

B \flat Tpt. 2 *f*

Hn. *f*

Tbn. *f*

Tuba *f*

ภาพที่ 9 ส่วน C ห้องเพลงที่ 26-29

จากภาพที่ 9 ส่วน C ห้องเพลงที่ 26-29 มีลักษณะของทำนองที่ชัดเจนมากขึ้น โดยเปลี่ยนบทบาทในส่วนท้ายประโยคของทำนองให้กับแนวเสียงของ Trumpet 1 ได้บรรเลงทำนองที่เกิดความเด่นชัดทั้งระดับเสียงดัง (Forte) และช่วงเสียงที่สูงขึ้นคู่ 8 (Octave) โดยมีแนวเสียงของทรัมเป็ต 2 ฮอรั่น และทรอมโบน ที่มีการใช้ลักษณะของกลุ่มโน้ตเซปต์ 2 ชั้น (Sixteenth notes) ให้มีระดับเสียงค่อย ๆ ดังขึ้น (Crescendo) เพื่อส่งให้ทำนองคูมีความเด่นชัดให้กับแนวเสียงทรัมเป็ต 1 ที่บรรเลงทำนองหลักได้มากยิ่งขึ้น

ส่วนท้ายของส่วน C ห้องเพลงที่ 28-29 แนวเสียง Trumpet 2, Horn, Trombone และ Tuba มีลักษณะของการใช้เทคนิคบรรเลงเพื่อเลียนแบบเสียงของระฆัง (Bell tone) ร่วมกับเทคนิคการบรรเลงแยกโน้ต (Arpeggiando) ซึ่งเทคนิคดังกล่าว เป็นเทคนิคการบรรเลงโน้ตที่ละตัวของคอร์ดแบบอาร์เปจโจ (Arpeggio) คล้ายการบรรเลงฮาร์ป (Harp) ซึ่งไม่บรรเลงโน้ตทุกตัวพร้อมกัน (ฉันทนา พันธุ์เจริญ, 2554 : 19)

5) ทำนองส่วน D ห้องเพลงที่ 30-37 มีลักษณะของการแสดงเอกลักษณ์ของแต่ละแนวเสียงให้โดดเด่น เช่น แนวเสียง Trumpet 2 บรรเลงทำนองหลัก และกลุ่มแนวเสียงอื่นๆบรรเลงในแนวทำนองสอดประสานให้แสดงบทบาทเพื่อผลัดเปลี่ยนตามช่วงเวลาที่ไม่ทับซ้อนกัน เป็นการแสดงเอกลักษณ์และสีสันทันของทำนองของแต่ละแนวเสียงที่แตกต่างกันไปกับส่วนอื่นๆที่ผ่านมา

6) ทำนองส่วน E ห้องเพลงที่ 38-42 เป็นการนำทำนองจากท่อนนำกลับมาใช้ใหม่ โดยมีการใช้คอร์ดและแนวประสานเช่นเดิม แต่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบจังหวะแทนในแนวเสียงทรัมเป็ต 2 ฮอรั่น และทรอมโบน

Figure 10 shows a musical score for five instruments: Trumpet in B♭ 1, Trumpet in B♭ 2, Horn in F, Trombone, and Tuba. The score is in 4/4 time and marked 'mp'. A red box highlights the first five measures, which correspond to the section labeled 'E' in the original image. The Trumpet in B♭ 2 part has a melodic line that is more active than the other instruments in this section.

ภาพที่ 10 ทำนองส่วน E การกลับมาของทำนองของท่อนนำ

Figure 11 shows a musical score for five instruments: Trumpet in B♭ 1, Trumpet in B♭ 2, Horn in F, Trombone, and Tuba. The score is in 4/4 time, marked 'Andante' with a tempo of 72 beats per minute, and marked 'mp'. A red box highlights the first five measures, which correspond to the introduction of the song. The Trumpet in B♭ 2 part has a melodic line that is more active than the other instruments in this section.

ภาพที่ 11 ทำนองท่อนนำ ห้องเพลงที่ 1-5

จากภาพที่ 10 ทำนองส่วน E และภาพที่ 11 ทำนองท่อนนำ ผู้เรียบเรียงต้องการให้เกิดความแตกต่างแทนที่จะมีการกลับมาของทำนองเดิมในท่อนนำเช่นเดิม แต่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบจังหวะให้มีการเน้นเสียง (Accent) แบบไล่จังหวะต่อเนื่องจากอย่างชัดเจน ทำให้เกิดมิติของเสียงในการไล่สีสันของเสียงแทนการใช้ลักษณะการบรรเลงโน้ตเสียงยาวเท่ากันทุก ๆ แนวเสียงของเครื่องดนตรี

7) ทำนองท่อน F-I ห้องเพลงที่ 43 จนจบบทเพลง มีดังนี้

F

B♭ Tpt. 1
mf

B♭ Tpt. 2
mf

Hn.
mp

Tbn.
mp

Tuba
mf

ภาพที่ 12 ทำนองส่วน F นำมาจากทำนองส่วน A

G

B♭ Tpt. 1
mp

B♭ Tpt. 2
mp

Hn.
mf

Tbn.
mf

Tuba
mf

ภาพที่ 13 ทำนองส่วน G นำมาจากทำนองส่วน B

H

B♭ Tpt. 1

B♭ Tpt. 2

Hn.

Tbn.

Tuba

ภาพที่ 14 ทำนองส่วน H นำมาจากทำนองส่วน C

I

B♭ Tpt. 1

B♭ Tpt. 2

Hn.

Tbn.

Tuba

ภาพที่ 15 ทำนองส่วน I นำมาจากทำนองส่วน D

การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชนิพนธ์อาทิตย์อัปแสงสำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้น เป็นการแสดงแนวคิดของการเรียบเรียงให้กลุ่มเครื่องลมทองเหลืองได้แสดงสีสันทักษะและเทคนิคของการบรรเลงภายใต้ของการดำเนินคอร์ดที่เป็นไปตามบทเพลงพระราชนิพนธ์ต้นแบบ โดยมุ่งเน้นในแนวทำนองประสานและเทคนิคที่ทำให้บทเพลงมีสีสัน การบรรเลงด้วยบทบาทของแต่ละแนวเสียงแบบการสลับผลัดเปลี่ยนตามช่วงเวลาสั้น ๆ ที่ไม่ทับซ้อนกัน เพื่อให้บทเพลงยังคงมีความดั้งเดิม เช่น การบรรเลงทำนองหลักในแนวเสียงบางส่วน และแนวเสียงส่วนที่เหลือจะมีส่วนเสริมแนวสอดประสานสอดรับกันอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้เทคนิคของการขยายส่วนจังหวะและทำนองทดแทนการปรับเปลี่ยนรูปแบบคอร์ดต่าง ๆ ของบทเพลงให้เหมาะสำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองห้าชิ้นที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2554). **ทฤษฎีดนตรี**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนสิการ เหล่าวานิช และวิชาลัมภ์ เหล่าวานิช. (2561). พระอัจฉริยภาพทางดนตรีในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร : กรณีศึกษา การบันทึกเสียงการขับร้องประสานเสียงบทเพลงพระราชนิพนธ์ที่มีคำร้องจำนวน 41 บทเพลง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 11(3). 74-91.
- วรินทร์ สีเสียดงาม. (2555). การนำเสนอคู่มือการฝึกซ้อมการบรรเลงบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงเพลงพระราชนิพนธ์ด้วยอัลโตแซ็กโซโฟนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ศรี วงศ์รัตต. (2558). **ทฤษฎีดนตรีแจ๊ส เล่ม 2**. กรุงเทพฯ : มิสชันมีเดีย.
- Jurairat N. (2560). “อาทิตย์อัปแสง” “เทวาพาคู่ฝัน” เพลงพระราชนิพนธ์

หวานซึ้ง จากในหลวง ร.9 ถึงพระราชินี. [ออนไลน์]. ได้จาก :
<https://www.sanook.com/music/2382305/>. [สืบค้นเมื่อ
7 มิถุนายน 2563].

Kasetsart University. (2009). อาทิตย์อัสดง. [ออนไลน์]. ได้จาก :
https://web.ku.ac.th/king72/2530/blue_day.html. [สืบค้นเมื่อ
7 มิถุนายน 2563].